

Státní okresní archiv Klatovy

Místní školní rada Křenice

1899–1949

Inventář

EL NAD č.: 1546

AP č.: 644

Eva Ulrichová

Klatovy 2017

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archiválií	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	4
III. Archivní charakteristika archivního fondu	4
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	5
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky	5
Seznam použitých pramenů a literatury	6
Příloha: Seznam použitých zkratk	7
Inventární seznam	8

Úvod

I. Vývoj původce archiválií

Místní školní rady se zřizovaly na základě zákona č. 48/1868 ř. z., kterým byla vydána pravidla o postavení školy k církvi. Dohlížely na dodržování školských zákonů a nařízení vyšších školských úřadů, na školní docházku a na chování žáků. Dále se staraly o finanční i věcné potřeby školy, včetně školních budov i pozemků. Členové místní školní rady byli voleni ze zástupců školy, obce a náboženských společností. Volební období trvalo tři roky.

Obec Křenice náležela až do konce školního roku 1897–1898 ke školní obci Chudenice. V roce 1897 podala obec Křenice žádost o zřízení samostatné školy k c. k. zemské školní radě, která výnosem ze dne 16. září 1898 povolila otevření obecné jednotřídní školy od 1. října 1898. Obecní zastupitelstvo najalo místnost pro učebnu v hostinci u pana Josefa Soukupa za roční nájemné 60 zlatých a nakoupila potřebný nábytek.

V té době byla také zvolena osmičlenná Místní školní rada v Křenicích. Výnosem c. k. Okresní školní rady v Přešticích ze dne 28. března 1899 byly schváleny plány a rozpočet pro stavbu školní budovy. Dne 30. dubna 1899 se konala na schůzi místní školní rady dražba na stavbu školy. Vydražitelem celé stavby se stal Matouš Valečka, stavitel z Chudenic. Stavba byla zahájena 15. května 1899 a dne 8. listopadu 1899 se konala kolaudace.

Po vzniku Československé republiky v roce 1918 došlo k rozpuštění místních školních rad k 31. prosinci 1920 vládním nařízením č. 605/1920 Sb., o místních radách školních a o místních výborech školních (pro školy menšinové). Nové místní školní rady a místní školní výbory (pro menšinové školy) byly voleny k 1. lednu 1921. Funkční období bylo čtyřleté, náplň činnosti zůstala stejná. Přímý dozor nad činností rady vykonávali okresní a zemští školní inspektoři. Nová Místní školní rada v Křenicích byla zvolena dne 28. března 1921. Všichni zvolení členové složili slib do rukou zástupce Okresního školního výboru v Přešticích Josefa Housara. V dalších letech probíhaly pravidelně volby do místní školní rady dle platných zákonů.

V období okupace bylo vládním nařízením č. 115/1941 Sb., o složení místních (újezdních) školních rad, ustanoveno, že členy místní školní rady jmenoval přednosta okresního úřadu. Dne 10. července 1941 se konala ustavující schůze nově jmenované místní školní rady, na které členové podepsali slib. K další změně došlo v roce 1943, kdy se nařízením ministra školství č. 302/1943 Sb., o místní školské správě, zrušily místní školní rady. Jejich pravomoc přešla na starostu obce v sídle školní rady, nebo mohl být k tomuto účelu jmenován jiný člen obecní rady, v případě potřeby i jiná osoba (pověřený představený školní obce).

K obnovení místních školních rad v roce 1945 došlo na základě výnosu MŠO č. 96/1945 (pokyny o úřadování školních úřadů (orgánů) místní, okresní a zemské správy). Jejich činnost se řídila vládním nařízením z roku 1920.

Činnost místních (újezdních) školních rad ukončil zákon č. 279/1949 Sb., o finančním hospodaření národních výborů, podle kterého byly od 1. ledna 1950 zrušeny školní obce. Jejich práva a závazky přešly na stát a finanční prostředky se staly součástí rozpočtu místního národního výboru v obci, v níž měla škola sídlo. V červnu 1950 byla Místní školní rada v Křenicích rozpuštěna a její činnost převzal kulturní referát při místním národním výboru.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dochované archiválie se pravděpodobně po celou dobu existence místní školní rady nacházely v budově školy. Do archivu byly předány dne 28. 5. 1968 - přír. č. 57/68 Základní devítiletou školou Křenice.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Časový rozsah fondu je 1899–1949. Jazykem archiválií je čeština. Archiválie jsou poškozeny prachem.

Fond obsahuje 2 úřední knihy z let 1899–1949.

Pořádání a inventarizace fondu proběhly podle vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále podle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 a jeho dodatků čj. SOAP/006-1300/2014, Základních pravidel pro zpracování archiválií čj. MV-46913/AS-1/AS-2013 a Metodického pokynu Archivní správy MV v Praze čj. AS/1-2-2020/99.

Pro uspořádání archiválií daného archivního fondu bylo použito následující pořádací schéma:

Úřední knihy

a) Správní knihy

b) Účetní knihy

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond obsahuje knihu zápisů ze schůzí z let 1899–1944, ve které je uvedeno složení místní školní rady a její činnosti v daných volebních obdobích. Dále se dochovala hlavní kniha z let 1936–1949, ze které je možné čerpat údaje o finančních příjmech a nákladech na činnost školy.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond zinventarizovala v roce 2016 a archivní pomůckou opatřila v roce 2017 ve Státním okresním archivu Klatovy Eva Ulrichová.

V Klatovech 23. 3. 2017

Eva Ulrichová

Seznam použitých pramenů a literatury

SOKA Klatovy, fond *Základní devítiletá škola Křenice*, knihy inv. č. 64, 65.

SOKA Klatovy, fond *Archiv obce Křenice*, knihy inv. č. 1–3, 9.

Říšský zákoník (Reichsgesetzblatt). Vídeň: c. k. dvorní a státní tiskárna, 1868.

Sbírka zákonů a nařízení státu československého. Praha: Státní tiskárna, 1920.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1941.

Sbírka zákonů a nařízení Protektorátu Čechy a Morava. Praha: Tiskárna Protektorátu Čechy a Morava, 1943.

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé. Praha: Státní tiskárna, 1949.

Věstník ministerstva školství a osvěty. Praha: Státní nakladatelství, 1945.

JANÁK Jan, HLEDÍKOVÁ Zdeňka, DOBEŠ Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005.

TOPINKA, Jiří a kol. Příspěvek k pořádání školských fondů, *Archivní časopis*, 2008, roč. 58, č. 2.

Příloha: Seznam použitých zkratk

AP	archivní pomůcka
AS	archivní správa
bm	běžný metr
c. k.	císařsko-královský
č.	číslo
čj.	číslo jednací
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evid. jedn.	evidenční jednotka
inv. č.	inventární číslo
kol.	kolektiv
MŠO	Ministerstvo školství a osvěty
MŠR	místní školní rada
MV	Ministerstvo vnitra
přír. č.	přírůstkové číslo
roč.	ročník
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírka zákonů
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
ukn	úřední kniha

Inventární seznam

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jedn. č.
Úřední knihy			
a) Správní knihy			
1	Zápisy ze schůzí (22. 10. 1899 – 25. 2. 1944)	1899–1944	ukn 1
b) Účetní knihy			
2	Hlavní kniha	1936–1949	ukn 2

Název archivní pomůcky:	Místní školní rada Křenice
Značka archivního fondu:	MŠR Křenice
Časové rozmezí:	1899–1949
Počet evidenčních jednotek:	2 (2 úřední knihy)
Počet inventárních jednotek:	2
Rozsah v bm:	0,04
Stav ke dni:	23. 3. 2017
Zpracovatel archivního fondu:	Eva Ulrichová
Zpracovatel archivní pomůcky:	Eva Ulrichová
Počet stran:	10
Počet exemplářů:	4
Schválil:	Mgr. Pavel Havlovič dne 23. 3. 2017 – čj. SOAP/040-0271/2017